

Audyt i certyfikat energetyczny w budownictwie na przykładzie analizy budynku użyteczności publicznej

Prof. dr hab. inż. Jacek Zimny

AGH Kraków, Wydział IMiR

mgr inż. Piotr Michalak

AGH Kraków, Wydział EAIiE

Audyt energetyczny - Podstawy prawne

USTAWA z dnia 18 grudnia 1998 r. o wspieraniu przedsięwzięć termomodernizacyjnych wraz z późniejszymi zmianami.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15.01 2002r w sprawie szczegółowego zakresu i formy audytu energetycznego

Audyt energetyczny – wg Ustawy – jest to opracowanie, które określa zakres i parametry techniczne i ekonomiczne przedsięwzięcia termomodernizacyjnego oraz wskazuje rozwiązanie optymalne z punktu widzenia kosztów realizacji przedsięwzięcia i oszczędności energii. Audyt stanowi jednocześnie założenia do projektu budowlanego.

Usprawnienia termomodernizacyjne rozpatrywane w audycie

- Usprawnienia zmniejszające straty ciepła przez przenikanie,
- Usprawnienia polegające na wymianie okien lub drzwi oraz zmniejszeniu zapotrzebowania ciepła na ogrzanie powietrza w systemie wentylacji.
- Usprawnienia prowadzące do zmniejszenia zapotrzebowania na ciepło na przygotowanie ciepłej wody użytkowej.
- Usprawnienia poprawiające sprawność cieplną systemu ogrzewania, a więc są to usprawnienia, które dotyczą sprawności wytwarzania, przesyłania, regulacji i wykorzystania ciepła.

Z treści Ustawy wynika, że w audycie należy udowodnić, że proponowane przedsięwzięcie spełnia zawarte w ustawie warunki.

Warunek I - dotyczący wielkości uzyskania minimalnego % oszczędności energii w stosunku do stanu istniejącego (art.2)

10% jeżeli modernizuje się jedynie system grzewczy,

15% jeżeli w latach 1985-2001 przeprowadzono modernizację systemu grzewczego

25% w pozostałych przypadkach.

Efektem powinno być zmniejszenie rocznych strat energii pierwotnej o co najmniej 25%, a w przypadku likwidacji lokalnego źródła i przyłączenia budynku do scentralizowanego źródła (do sieci miejskiej) koszty zakupu ciepła powinny być zmniejszone co najmniej 20% w stosunku rocznym.

Szczególnym przypadkiem przewidzianym w ustawie jest zamiana konwencjonalnego źródła energii na źródło niekonwencjonalne (energia słoneczna, geotermalna, wodna, wiatru, biomasy itp.). W tych przypadkach samo wprowadzenie niekonwencjonalnego źródła energii wystarcza do uznania go za przedsięwzięcie termomodernizacyjne, które może być wspierane w trybie Ustawy, niezależnie od ilościowych efektów oszczędnościowych.

Warunek II – dotyczący zakresu kredytowania (art. 4.1).

Kredyt przewidziany na realizację przedsięwzięcia nie może przekraczać 80% kosztów modernizacji, czyli inwestor musi mieć własne środki w wysokości co najmniej 20% kosztów, a okres spłaty kredytu nie może przekraczać 10 lat.

Warunek III – dotyczący relacji pomiędzy wielkością oszczędności, a wielkością rat spłaty kredytu i odsetek (art.4.2).

Miesięczna rata kapitałowa wraz z odsetkami obliczona dla 10-letniego okresu kredytowania nie może być większa od 1/12 kwoty rocznych oszczędności uzyskanych w wyniku realizacji przedsięwzięcia.

Warunek IV – dotyczący realizacji usprawnień najbardziej efektywnych (optymalnych) z pośród możliwych rozwiązań.

Niedopuszczalna jest więc realizacja usprawnień mniej efektywnych, o ile nie są realizowane bardziej efektywne.

Wymagania dotyczące formy i zakresu audytu

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury określa następujące ogólne wymagania dotyczące formy audytu:

- Opracowanie w języku polskim,
- Forma pisemna z zastosowaniem oznaczeń graficznych i literowych określonych w Polskich Normach,
- Trwała, kolejna numeracja wszystkich stron poszczególnych części audytu i załączników,
- Oprawienie w okładkę formatu A-4 w sposób uniemożliwiający zdekompletowanie.

Audyt powinien składać się z następujących części

- 1) Strona tytułowa
- 2) Karta audytu
- 3) Wykaz dokumentów i danych źródłowych
- 4) Inwentaryzacja techniczno-budowlana
- 5) Ocena stanu technicznego budynku w zakresie istotnym dla wskazania właściwych usprawnień i przedsięwzięć termo modernizacyjnych
- 6) Wykaz rodzajów usprawnień i przedsięwzięć termomodernizacyjnych, wybranych na podstawie oceny stanu technicznego.
- 7) Dokumentacja wyboru optymalnego wariantu przedsięwzięcia termomodernizacyjnego wraz z odpowiednimi kosztorysami .
- 8) Opis techniczny i niezbędne szkice optymalnego wariantu przedsięwzięcia termomodernizacyjnego przewidzianego do realizacji.

Świadectwo energetyczne

DYREKTYWA 2002/91/WE z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków

Dokument przygotowywany przez specjalistę, niezależnego eksperta - *licencjonowanego audytora energetycznego (wg projektu przepisów)* - ważny 10 lat.

Świadectwo energetyczne sporządzane jest w oparciu o ocenę energetyczną, polegającą na określeniu zintegrowanej charakterystyki energetycznej na podstawie której następuje przyporządkowanie budynkowi odpowiedniej klasy energetycznej.

Cele:

- Modernizacja i wznoszenie budynków o wyższym standardzie użytkowym,
- Niższe koszty eksploatacji budynków,
- Przedłużenie trwałości budynków,
- Ochrona środowiska,
- Zwiększony udział odnawialnych źródeł energii.

Obowiązek analizy możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii przy projektach budynków o powierzchni ponad 1000m²

Charakterystyka energetyczna

- Zbiór danych i wskaźników energetycznych budynku dotyczących obliczeniowego zapotrzebowania budynku na energię zużywaną na potrzeby c.o., c.w.u., wentylacji i klimatyzacji, oświetlenia*.
- Określenie zintegrowanej charakterystyki energetycznej następuje poprzez odniesienie cech ocenianego budynku do cech budynku referencyjnego (porównawczego), czyli spełniającego aktualne wymagania.

*budynki użyteczności publicznej

Wskaźnik WZE i klasa energetyczna budynku

<u>WZE</u>	<u>Klasa</u>
$WZE \leq 0,30$	A1
$0,30 < WZE \leq 0,50$	A2
$0,50 < WZE \leq 0,70$	B1
$0,70 < WZE \leq 0,90$	B2
$0,90 < WZE \leq 1,10$	C *)
$1,10 < WZE \leq 2,00$	D
$2,00 < WZE \leq 2,50$	E
$2,50 < WZE \leq 3,00$	F
$3,00 < WZE$	G

*) budynek referencyjny $WZE=1$, klasa C

Wskaźnik charakterystyki energetycznej WZE

Wskaźnik WZE jest sumą bezwymiarowych wskaźników cząstkowych i obliczany jest według zależności:

$$WZE = N_g \cdot f_g + N_w \cdot f_w + N_o \cdot f_o + N_{ch} \cdot f_{ch}$$

Gdzie:

N – bezwymiarowy wskaźnik charakterystyki energetycznej, odpowiednio dla ogrzewania i wentylacji (g), przygotowania ciepłej wody (w), oświetlenia (o) oraz chłodzenia (ch).

f – bezwymiarowe współczynniki udziału ilości energii dla danej potrzeby energetycznej w całkowitym zużyciu energii w budynku badanym.

Wskaźnik N charakterystyki energetycznej:

$$N_g = W \cdot E_g / W_{ref} \cdot E_{gref}$$

E_g - roczne zapotrzebowanie na ciepło do ogrzewania budynku

E_{gref} - roczne zapotrzebowanie na ciepło do ogrzewania budynku referencyjnego

Współczynniki f charakterystyki energetycznej:

$$f_g = (w \cdot E_g) / Q$$

$$f_w = (w \cdot E_w) / Q$$

$$f_o = (w \cdot E_o) / Q$$

$$f_{ch} = (w \cdot E_{ch}) / Q$$

Q – łączne zużycie energii w budynku na potrzeby ogrzewania, chłodzenia, przygotowania c.w.u. oraz oświetlenia

w - wagi przyporządkowane odpowiednim nośnikom energetycznym.

Nośnik energii

Waga w

Energia elektryczna (konwencjonalna)	2,5
Biomasa, biogaz, biopaliwa	0,5
Energia zasobów odnawialnych	0,0
Inne nośniki (gaz, olej)	1,0

Tabela 1. Współczynniki korekcyjne „ w_i ” dla nośników energii

Lp.	Nośnik energii		Współczynnik korekcyjny – w_i
1	2		3
1	Paliwa	olej opałowy	1,1
2		gaz ziemny	1,1
3		propan-butan	1,1
4		węgiel kamienny	1,1
5		węgiel brunatny	1,2
6		drewno	0,2
7	Ciepło - kogeneracja	energia nieodnawialna	0,7
8		energia odnawialna	0,0
9	Ciepło scentralizowane z ciepłowni	energia nieodnawialna	1,3
10	Energia elektryczna	energia nieodnawialna	2,7

<http://kmiue.imir.agh.edu.pl/>

Załącznik nr 4

Wzór świadectwa energetycznego budynku. Strona tytułowa.

ŚWIADECTWO ENERGETYCZNE BUDYNKU

Nr .....

Adres lokala : ..... Kod pocztowy:.....

Imię i Nazwisko/nazwa właściciela budynku
.....

Wartość charakterystyki energetycznej wymagającej wielkość energii niezbędnej do zaspokojenia potrzeb energetycznych budynku:

$$* EP = \text{..... kWh/m}^2\text{a}$$

Wartość zintegrowanej oceny zapotrzebowania na energię dostarczaną WZE i klasa budynku	W stanie istniejącym	Możliwa do osiągnięcia
WZE ≤ 0,30		
0,30 < WZE ≤ 0,5		
0,5 < WZE ≤ 0,70		
0,70 < WZE ≤ 0,9		
0,9 < WZE ≤ 1,1		
1,1 < WZE ≤ 2,0		
2,0 < WZE ≤ 2,5		
2,5 < WZE ≤ 3,0		
3,0 < WZE		

WZE ≤ 0,30

0,30 < WZE ≤ 0,5

0,5 < WZE ≤ 0,70

0,70 < WZE ≤ 0,9

0,9 < WZE ≤ 1,1

1,1 < WZE ≤ 2,0

2,0 < WZE ≤ 2,5

2,5 < WZE ≤ 3,0

3,0 < WZE

Budynek referencyjny
WZE = 1

Uwaga: charakterystyka energetyczna „EP” obliczana dla normalnych warunków eksploatacji budynku

Zgodnie z Dyrektywą UE 2002/91/EC

Imię i nazwisko sporządzającego świadectwo .....

Adres i telefon .....

Nr uprawnień: ..... Podpis .....

Data wystawienia ..... Data ważności świadectwa: .....

www.preda.pl

Wzór świadectwa energetycznego budynku . Strona 2.

CHARAKTERYSTYKA TECHNICZNO-UŻYTKOWA BUDYNKU

Przeznaczenie budynku :
Rok oddania do użytkowania:
Kubatura budynku:
Liczba kondygnacji:
Rodzaj konstrukcji budynku:

Rodzaj danych	Oznaczenie	Jednostka	Wartość
Powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza	A_c	m^2	
Współczynniki przenikania ciepła ścian zewnętrznych i okien	U	$W/(m^2 \cdot K)$	
Współczynniki przenikania ciepła stropodachu, dachu lub stropu pod nieogrzewanym poddaszem	U	$W/(m^2 \cdot K)$	

System ogrzewania:
System chłodzenia:
System wentylacji:
System przygotowania ciepłej wody:
Rodzaj oświetlenia :

Zdjęcie budynku lub szkic rzutu i przekroju pionowego budynku

CHARAKTERYSTYKA ENERGETYCZNA BUDYNKU

Opis danych		Ogrzewanie, wentylację i chłodzenie	Przygotowanie ciepłej wody	Oświetlenie
Wskaźniki charakterystyki energetycznej	Nazwa i jednostka	Roczne zapotrzebowanie energii kWh/m ²	Zapotrzebowanie energii na przygotowanie 1m ³ ciepłej wody kWh/m ³	Moc jednostkowa W/m ²
	Budynek oceniany	Q _H ^{oc} Q _L ^{oc}	Q _w ^{oc}	E _I
	Wartość referencyjna	Q _H ^{ref} Q _L ^{ref}	Q _w ^{ref}	E _I ^{ref}
	Wskaźnik oceny	R _H ^{oc} R _L ^{oc}	R _w ^{oc}	R _L ^{oc}
Całkowite roczne zużycie energii (kWh/a) obliczone dla danego budynku		Q _H ^{oc}	Q _w ^{oc}	E _L
Udział ilości energii w danej dziedzinie do całkowitego zużycia energii		f _H ^{oc}	f _w ^{oc}	f _s ^{oc}
Rodzaje nośników energii i ich procentowy udział w ilości energii w danej dziedzinie				

Uwaga : kolumna „Oświetlenie” dotyczy tylko budynków użyteczności publicznej

WSKAŹNIK ZINTEGROWANEJ OCENY CHARAKTERYSTYKI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU

$$WZE = R_{IH} * f_{IH} + R_w * f_w + R_s * f_s$$

WZE =

UWAGI

w sprawie możliwości zmniejszenia zużycia energii

1) Uwagi dotyczące możliwych zmian ograniczających zużycie energii w trakcie w eksploatacji budynku/mieszkania :

2) Uwagi dotyczące możliwych zmian ograniczających zużycie energii związane z korzystaniem z ciepłej wody użytkowej .

3) Inne uwagi osoby sporządzającej świadectwo energetyczne

INFORMACJE DODATKOWE

- 1) Niniejsze świadectwo energetyczne budynku zostało wydane na podstawie dokonanej oceny energetycznej budynku zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane oraz Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia..... w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącego samodzielną całość techniczno-użytkową oraz sposobu sporządzania i wzorów świadectw ich charakterystyki energetycznej.(Dz.U. nr ....poz.....)
- 2) Świadectwo traci ważność po upływie terminu podanego na str. 1 oraz w przypadku, o którym mowa w art. 63 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane
- 3) Obliczona w świadectwie charakterystyka energetyczna „EP” wyrażona w [(kWh/m²)/rok] jest wartością obliczeniową przedstawiającą szacunkowe zużycie energii dla przyjętego sposobu użytkowania i standardowych warunków klimatycznych i jako taka nie może być podstawą do naliczania opłat za rzeczywiste zużycie energii w budynku.
- 4) Ustalona w świadectwie klasa energetyczna budynku wyraża porównanie jego oceny energetycznej z oceną energetyczną budynku referencyjnego.
- 5) Wyższą klasę energetyczną budynku można uzyskać przez poprawienie jego cech technicznych wykonując modernizację .

Odnawialne źródła energii w zastosowaniach praktycznych

Koncepcja i projekt:
Katedra Maszyn i Urządzeń Energetycznych AGH

Zespół Szkół w Gródku nad Dunajcem

Kubatura :	8500 m³
Powierzchnia użytkowa:	2426 m²
Liczba kondygnacji:	4
Liczba pomieszczeń:	90
Liczba uczniów	250

Charakterystyka stanu istniejącego

Przegrody mają niezadowalające współczynniki U (nie spełniają obowiązujących norm)

- ściany zewnętrzne 0,49-0,66 [W/m²K]
- dach 0,71 [W/m²K]
- strop nad poddaszem 1,87 [W/m²K]
- Strop nad piwnicą 0,51-0,80 [W/m²K]
- Podłoga na gruncie 0,82 [W/m²K]

co powoduje nadmierne straty ciepła.

- Okna

Okna w stanie dobrym, nowe o współczynniku przewodzenia ciepła $U = 1,3 \text{ W/m}^2\text{K}$

- Drzwi

Drzwi drewniane o współczynniku przewodzenia ciepła $U = 2 \text{ W/m}^2\text{K}$

Możliwości i sposób poprawy

Należy docieplić przegrody zewnętrzne i wybrane wewnętrzne. Pożądane wartości U nie wyższe niż (z uwagi na niskotemperaturowe źródło ciepła – bez spalania):

- dla ścian zewnętrznych 0,25 [W/m²K]
- dla dachu 0,23 [W/m²K]
- dla stropu nad poddaszem 0,50 [W/m²K]
- dla stropu nad piwnicą 0,50 [W/m²K]
- dla podłogi na gruncie 0,40 [W/m²K]

- Okna

Bez zmiany

- Drzwi

Bez zmiany, **zastosować zamykanie automatyczne**

Charakterystyka stanu istniejącego

Charakterystyka stanu istniejącego

Wentylacja

Według projektu – wentylacja grawitacyjna, krotność wymiany normowa. W zimie nadmierny napływ zimnego powietrza. Możliwe wysokie zużycie ciepła na ogrzewanie powietrza wentylacyjnego.

Instalacja ciepłej wody użytkowej

Według projektu – zasilanie z lokalnej kotłowni własnej- węglowej

Instalacja grzewcza

Według projektu - instalacja c.o – tradycyjna o niskiej sprawności regulacji, wodna, z rozdziałem dolnym, zasilana energią z lokalnej kotłowni węglowej (lub gazowej)

Możliwości i sposób poprawy

Możliwości i sposób poprawy

Wentylacja

Wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła – układ nawiewno – wywiewny przy pomocy jednej centrali wentylacyjnej z odzyskiem ciepła

Instalacja ciepłej wody użytkowej

Zmiana źródła ciepła – z zasobów odnawialnych sprężarkowa pompa ciepła (SPC) typu woda – woda o mocy grzewczej 106,8 kW i kolektorów słonecznych (10m²)

Instalacja grzewcza

Nastąpi uzyskanie znacznych oszczędności zużycia ciepła przez zamianę źródeł ciepła (węgiel) na ekologicznie czyste z wykorzystaniem klimakonwektorów, automatycznych zaworów termostatycznych., automatyki pogodowej i zwiększenia sprawności regulacji.

Załącznik 1

KARTA AUDYTU ENERGETYCZNEGO

GYMNAZJUM CENTRALNE W GRODKU N/DUNAJCEM

Dane identyfikacyjne:

Zamawiający / Inwestor:
Urząd Gminy w Grodku n/Dunajcem

Wykonawca:
Kancelaria Biurowa i Usługowa Energetycznych
Prof. dr hab. inż. Jacek Ziarno, inżynier
KAWZ Nr 0086
Mgr inż. Tomasz Rator

Inwentaryzacja budowlana:
05.04.2011 - Grodko n/Dunajcem

Data opracowania:
Kwiecień 2011

Dane o obiekcie:

Typ budynku:
Budynek dydaktyczno-administracyjny
2 - kondygnacyjny

Lokalizacja:
Grodko n/Dunajcem

Rok budowy:
W trakcie budowy, kontynuacja od 1997

Technologia:
Tradycyjna, grzałki ceramiczne MAX, cegła ceramiczna, dach łamy blaszki

Wielkość:
Kubatura: 2500 m³
Powierzchnia użytkowa: 2426 m²
Liczba kondygnacji: 2
Liczba pomieszczeń: 90
Liczba uczniów: 270

Stan istniejący budynku:

Współczynniki przenikania ciepła U (W/m ² ·K)	
Ściany zewn.:	0,49 - 0,66 →
Strop:	1,87 →
Dach:	0,71 →
Strop wewnętrzny:	0,51 - 0,90 →
Ołosa:	1,2 →
Drzwi:	2,0 →

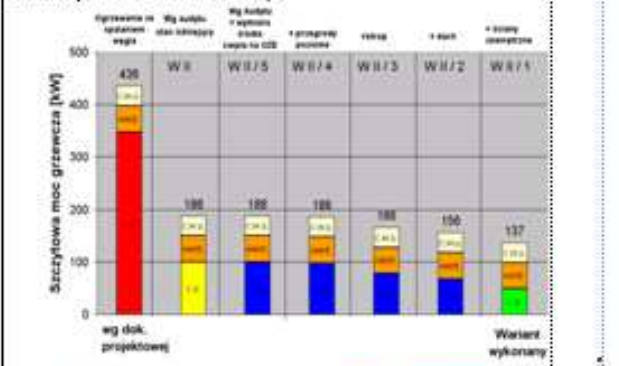
Sprawność systemu grzewczego w budynku:
 η_{gr} = 0,95
 η_{gr} = 0,87
 η_{gr} = 0,95
 η_{gr} = 0,97
 η_{gr} = 0,98

Wskaźniki energetyczne:

Q_{gr} = 426 400 (wg dok. proj.)
 Q_{gr} = 182 400 (wg audytu)
 Q_{gr} = 22500 kWh/rok 1892,1 GJ/a
 E_{gr} = 54,2 kWh/(m²·a) 195,1 MJ/m²·a
 E_{gr} = 160,4 kWh/(m²·a) 577,4 MJ/m²·a
 K_{gr} = 107 907 zł/rok (głównie węgiel)

Charakterystyka warunków zewnętrznych termomodernizacyjnej budynku:

Wykres przedstawia zapotrzebowanie na ciepło (dla c.o., c.w.u i wentylacji) w funkcji określonego wariantu termomodernizacji

Wariant 0 - ogrzewanie węglowe (z o.c.w.u i went. = 426 kWh), bez termomodernizacji
 W1 - stan istniejący (z o.c.w.u i went. = 182 kWh)
 W1/5 - zamiana źródła ciepła na CZE, audyt (z o.c.w.u i went. = 182 kWh)
 W1/4 - wariant 5 + doposażenie podłogi na grzewczo i stropu nad grzewczo (182 kWh)
 W1/3 - wariant 4 + doposażenie stropu nad podłogami (182 kWh)
 W1/2 - wariant 3 + doposażenie dachu (182 kWh)
 W1/1 - wariant 2 + doposażenie ścian zewnętrznych (150 kWh)

Optymalny wariant termomodernizacyjny budynku - W1/1

Docieplenie stropu podłogi, ocieplenie dachu, ścian zewnętrznych, podłogi w grzewczo stropu nad grzewczymi (głównie) + kompleksowa modernizacja systemu grzewczego z zastosowaniem grzejnikowej pompy ciepła powietrze.
 → Zamiana ogrzewania tradycyjnego (głównie węgla) na ogrzewanie indywidualne ekologicznie czyste (bez spalania) - pompa ciepła grzejnikowa (GPC) + kolektory słoneczne + ogrzewanie podłogowe
 → Inowizacja grzewcza, 60°C/55°, wymuszona, dwunowoczesna, z rozdzielaczem dolnym

Stan po termomodernizacji:

Współczynniki przenikania ciepła U (W/m ² ·K)	
Ściany zewn.:	0,21 - 0,24 →
Strop:	0,54 →
Dach:	0,23 →
Strop wewnętrzny:	0,29-0,51 →
Ołosa:	1,2 →
Drzwi:	2,0 →

Sprawność systemu ogrzewania po modernizacji:
 η_{gr} = 0,95 - montaż zaworów termodynamicznych, monitoring, wizualizacja
 η_{gr} = 0,95 - regulatory ciśnienia, zawory podłogowe, ślipy
 η_{gr} = 1 - hermetyzacja instalacji
 η_{gr} = 0,97
 η_{gr} = 0,98

Wskaźniki energetyczne:

Q_{gr} = 127 400
 Q_{gr} = 242 111 kWh/rok 1907,2 GJ/a
 E_{gr} = 22,2 kWh/(m²·a) 119,5 MJ/m²·a
 E_{gr} = 98,2 kWh/(m²·a) 353,6 MJ/m²·a
 K_{gr} = 26 471 zł/a (tylko diesel)

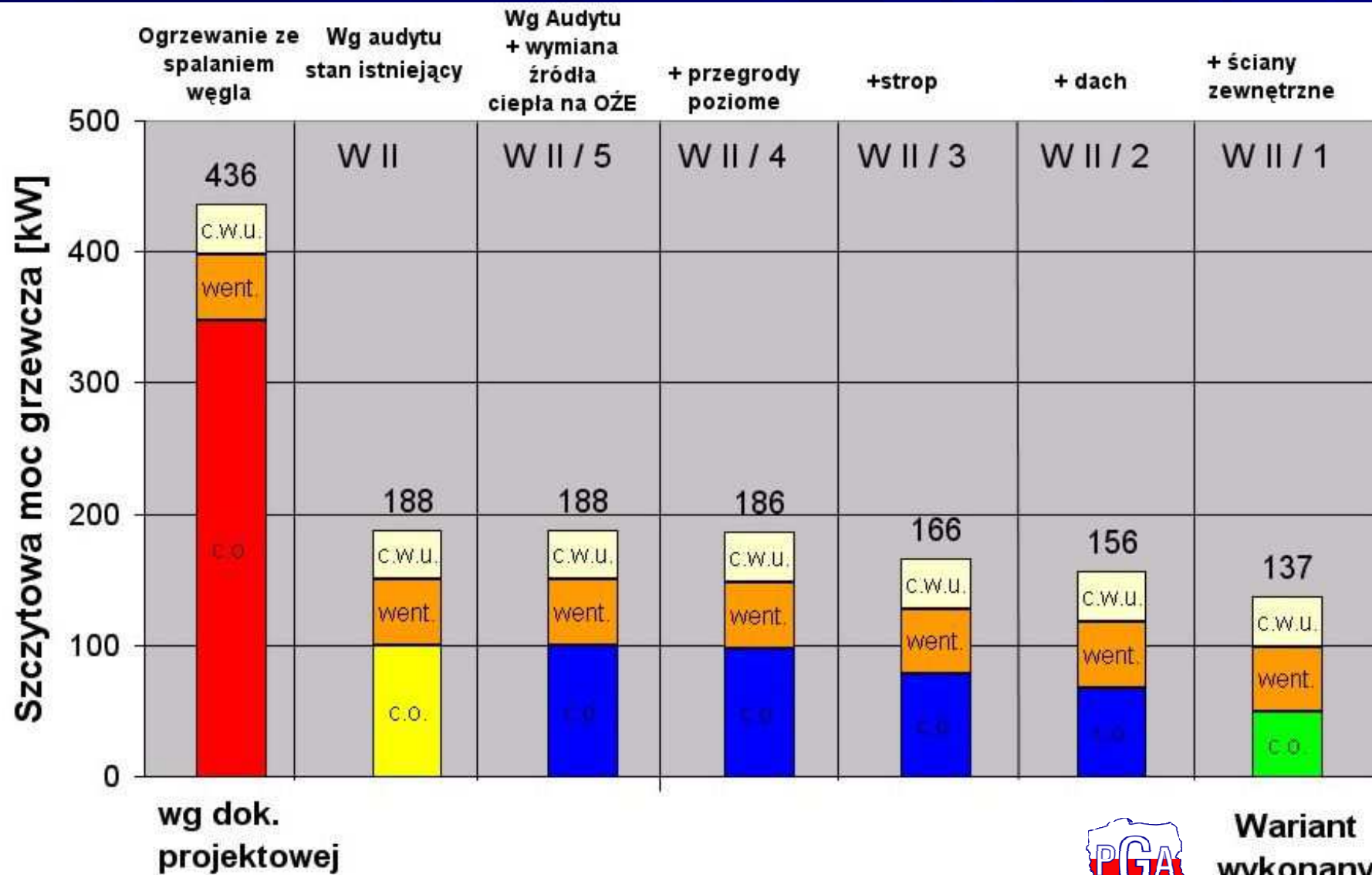
Skuteczność ogrzewania:

Q_{gr} = 426 400 kWh
 Q_{gr} = 61,2 kWh/(m²·a)
 Skuteczność energii = 75 %
 Skuteczność mocy = 89 %
 Skuteczność kosztów = 81 436 zł
 Skuteczność kosztów = 75 %

Wskaźniki ekonomiczne:

SPBT = 6 lat

- Wariant: 0 – ogrzewanie węglowe (c.o+c.w.u.+went.=436 kW), bez termomodernizacji
- WII – stan istniejący (c.o+c.w.u.+went.=188 kW),
- WII /5 – zamiana źródła ciepła na OZE, audyt (c.o+c.w.u.+went.=188 kW),
- WII /4 – wariant 5 + docieplenie podłogi na gruncie i stropu nad piwnicą, (148+38 kW),
- WII /3 – wariant 4 + docieplenie stropu nad poddaszem (128kW+38kW)
- WII /2 – wariant 3 + docieplenie dachu (118kW+38kW)
- WII /1 – wariant 2 + docieplenie ścian zewnętrznych (99kW +38kW)

<http://kmiue.imir.agh.edu.pl/>

■ **Wskaźniki energetyczne – stan istniejący**

■ $q_{\text{Moc CO} + \text{CWU}} = 436 \text{ kW}$ (wg. dok. proj.)

■ $q_{\text{Moc CO} + \text{CWU}} = 188 \text{ kW}$ (wg. audytu)

■ $Q_{\text{CO}} = 419\,110 \text{ kWh/rok} \quad 1508,8 \text{ GJ/a}$

■ $Q_{\text{CO} + \text{CWU}} = 525\,500 \text{ kWh/rok} \quad 1892,1 \text{ GJ/a}$

■ $E_V = 54,2 \text{ kWh}/(\text{m}^3 \cdot \text{a}) \quad 195,1 \text{ MJ}/\text{m}^3 \text{a}$

■ $E_A = 160,4 \text{ kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{a}) \quad 577,4 \text{ MJ}/\text{m}^2 \text{a}$

■ $K = 107\,907 \text{ zł/rok}$ (spalanie węgla)

■ **Wskaźniki energetyczne – stan po modernizacji**

■ $q_{\text{Moc CO} + \text{CWU}} = 137 \text{ kW}$

■ $Q_{\text{CO}} = 256\,640 \text{ kWh/rok} \quad 923,9 \text{ GJ/a}$

■ $Q_{\text{CO} + \text{CWU}} = 363\,111 \text{ kWh/rok} \quad 1307,2 \text{ GJ/a}$

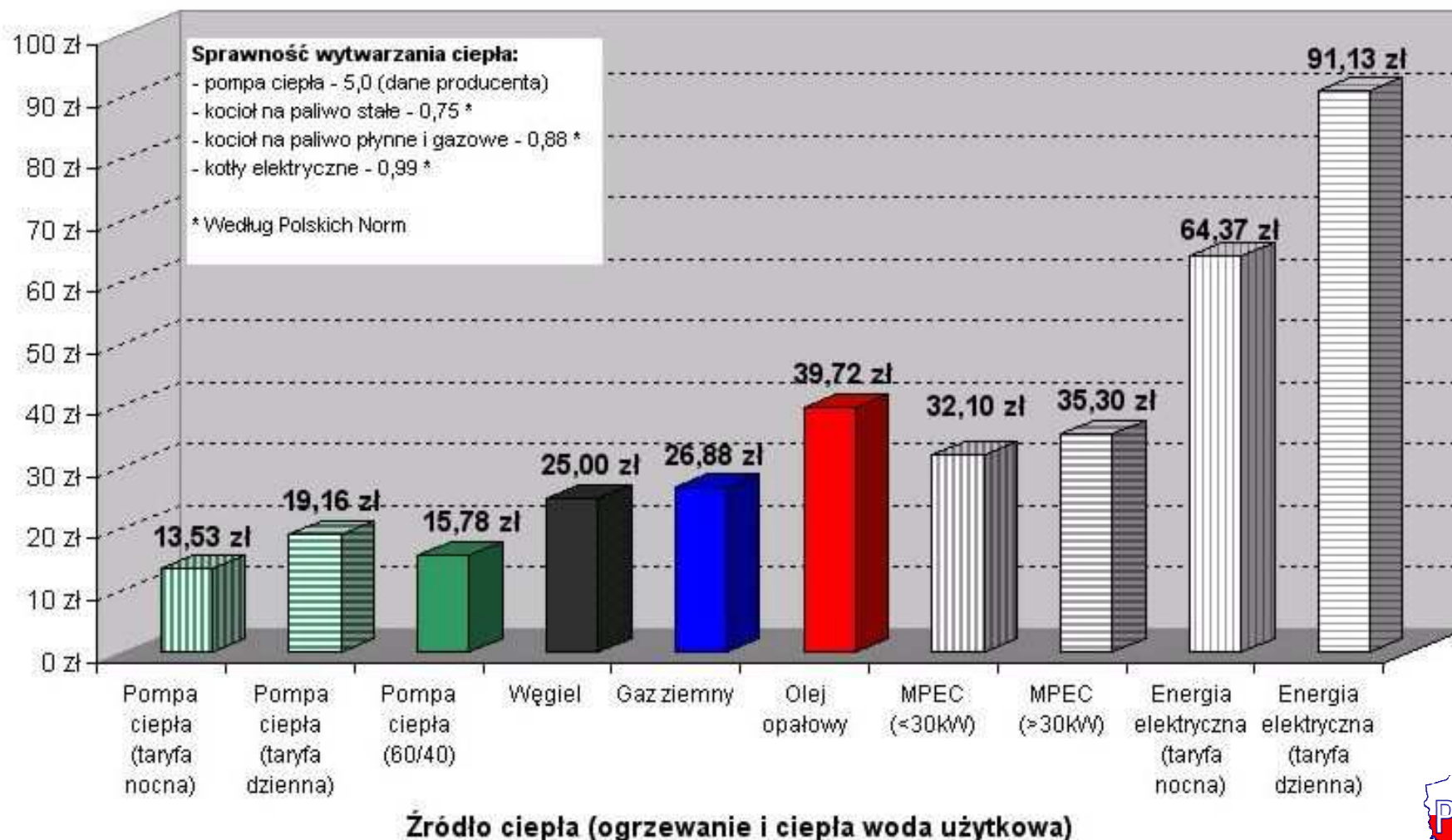
■ $E_V = 33,2 \text{ kWh}/(\text{m}^3 \cdot \text{a}) \quad 119,5 \text{ MJ}/\text{m}^3 \text{a}$

■ $E_A = 98,2 \text{ kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{a}) \quad 353,6 \text{ MJ}/\text{m}^2 \text{a}$

■ $K = 26\,471 \text{ zł/a}$ (taryfa dzień/noc)

Koszt 1GJ wytworzenia 1GJ energii cieplnej z różnych źródeł, z uwzględnieniem sprawności źródła - Gimnazjum Centralne w Gródku nad Dunajcem

System grzewczy

- Pompa ciepła
- System solarny
- Kocioł gazowy

<http://kmiue.imir.agh.edu.pl/>

AKADEMIA GÓRNICZO HUTNICZA
KATEDRA MASZYN I URZĄDZEŃ ENERGETYCZNYCH

<http://kmiue.imir.agh.edu.pl/>

<http://kmiue.imir.agh.edu.pl/>

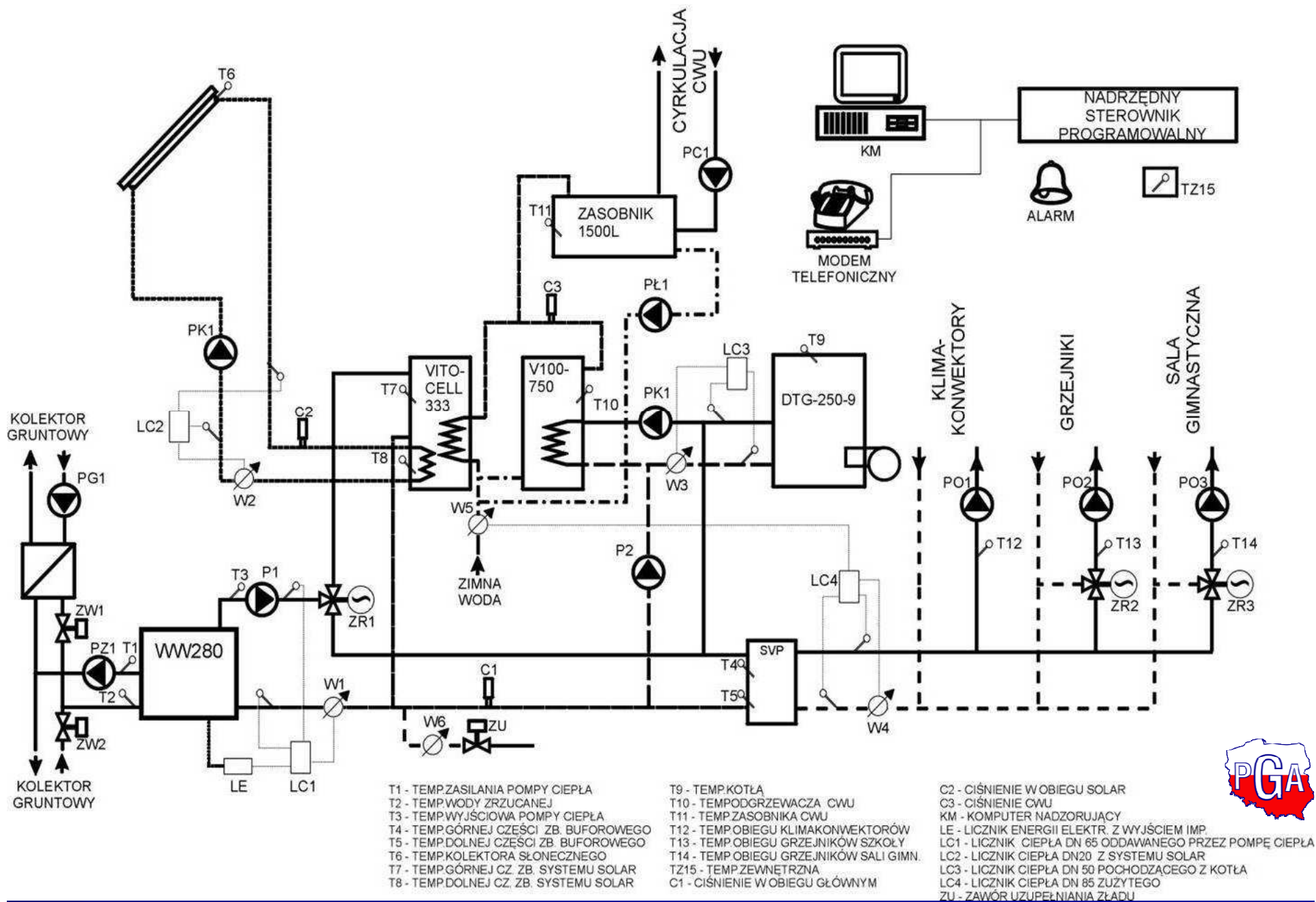

<http://kmiue.imir.agh.edu.pl/>

SCHEMAT ROZMIESZCZENIA ELEMENTÓW POMIAROWO-STERUJĄCYCH DLA WĘZŁA CIEPLNEGO W GIMNAZJUM W GRÓDKU NAD DUNAJCEM

<http://kmiue.imir.agh.edu.pl/>

Przegrody	Przed modernizacją	Budynek referencyjny	Po modernizacji
Rodzaj przegrody	U [W/m ² K]	U [W/m ² K]	U [W/m ² K]
Ściany zewnętrzne podłużne i szczytowe	0,65	0,55	0,22
Strop nad ostatnią kondygnacją	1,85	0,50	0,52
Podłoga na gruncie	0,81	0,67	0,40
Okna	1,30	2,30	1,30
Drzwi zewnętrzne	2,00	2,60	2,00

Instalacja c.o.	Przed modernizacją	Budynek referencyjny	Po modernizacji
Źródło ciepła	Kotłownia węglowa	Kocioł gazowy	Pompa ciepła + kocioł gaz.
Sprawność wytwarzania	0,50	0,95	4,00 / 0,85
Przesył ciepła	0,95	0,95	1,00
Regulacja	0,87	0,97	0,95
Wykorzystanie	0,90	0,95	0,95

Instalacja c.w.u.	Przed modernizacją	Budynek referencyjny	Po modernizacji
Źródło ciepła	Kocioł węglowy	Kocioł gazowy	Kocioł gaz.+ kolektory słon.
Sprawność wytwarzania c.w.u.	0,57	0,92	0,85
Sprawność przesyłania c.w.u.	0,95	0,70	0,95
Temperatura wody zimnej [°C]	10	10	10
Temperatura wody ciepłej [°C]	60	60	60

Instalacja oświetleniowa	Przed modernizacją	Budynek referencyjny	Po modernizacji
Moc lamp podstawowych [W]	18080	22054	18080
Moc lamp awaryjnych [W]	240	240	240

Ocena energetyczna budynku	Przed modernizacją	Budynek referencyjny	Po modernizacji
Wskaźnik charakterystyki WZE	2,04	1,00	0,54
Klasa energetyczna budynku	E	C	B1

ŚWIADECTWO ENERGETYCZNE BUDYNKU

Strona 1

Rodzaj budynku

szkoła

Adres

Gródek nad Dunajcem

Kod pocztowy

33-380

Właściciel

UG w Gródku nad Dunajcem

Wartość zintegrowanego wskaźnika charakterystyki energetycznej budynku

WZE = 0,54

Klasa energetyczna budynku: **B1**

KLASA	WZE
A1	$\leq 0,30$
A2	$0,30 < WZE \leq 0,50$
B1	$0,50 < WZE \leq 0,70$
B2	$0,70 < WZE \leq 0,90$
C	$0,90 < WZE \leq 1,10$
D	$1,10 < WZE \leq 2,00$
E	$2,00 < WZE \leq 2,50$
F	$2,50 < WZE \leq 3,00$
G	$WZE > 3,00$

Dziękuję za uwagę

